

[Transcript] Dagens Eko / Så tappade Colombia kontrollen över Escobars flodhästar

Låten, hur många flodhästar borde det finnas i Colombia?
Inga flodhästar har ju till Afrika.
Det var ju kolombias ökänd knarkung Pablo Escobar som importerade dem.
Det här är Dagens ECO med Robin Olin.
Idag tappade kolombiakontrollen över Pablo Escobar flodhästar.
Det är en lugn dag på Magdalena-floden i Colombia.
En grupp turister guppar långsamt fram i kanot.
Men så plötsligt dyker stora näs, borrar öron och ögon uppe i vattnet.
Dagen kanotenskriker, och i andra filmer syns dagar.
Dagen kanotenskriker, och i andra filmer syns de tunga, runda djuren-
-klampa fram längs gator i steten.
Flodhästarna som knarkungen Pablo Escobar smugglade till sitt privata zoo-
-i början av 80-talet har förökats och skapar oreda.
I år har de räknats på uppdrag av regeringen.
Flodhästar är svårräknade.
På dan håller de sig nämligen gömda i vattnet.
Sen när mörkret faller kan de springa snabbt över stora områden.
Men forskarna har letat fotspår längs floden och använt drönare.
I början av juni år publiceras resultatet.
Flodhästarna är fler än man tidigare trodde.
Kanske så många som 215 stycken.
De är en väldigt, väldigt särskild specie.
De kan gå ut och få ut dem.
Biologer och veterinärer i Colombia uppmanar nu politiken-
-och tar flodhästproblemet på allvar och agerar snabbt.
De är riktigt bra, men de är inte bäst av kolonien.
Gäst är Lotten Colín, tidigare Latinamerika-korrespondent.
Ja, Lotten, om vi börjar med Escobar.
Vad skulle han egentligen med flodhästarna till?
Escobar var ju Colombia's stora knarkung på 80-talet.
Han hade orymligt mycket pengar.
Han spenderade en del av de pengarna på att anlägga en jättestor gård.
I Napolis ranch Escobar owned a dream world.
Cocaine bought these 10,000 acres of mansions and guest houses.
Hacienda Napolis Östrum Medin, alltså Colombia's andras största stad.
Där fanns en kyrrfäckningsarena, en landingsbanan för privatflygen-
-benzinstation, konstgjorda sjöar, enorma dinosaurie-statyr-
-som han anlade för sina barn.
His wife and kids arrived by helicopter for a relaxing weekend.
Och så fanns då en stor privat djurpark, där han hade en massa exotiska djur.
Quite a hall for a man who began his career stealing gravestones and cars-
-and working as a golf caddy.
Känggrur, skraffer, sebror, ett par svarta pappergårdjur-
-som bara fanns där i hela världen.

[Transcript] Dagens Eko / Så tappade Colombia kontrollen över Escobars flodhästar

Och så importerade han fyra flodhästar, 301 Hane-
-som bodde i de här konstgjorda sjöarna.
Det är bara nånting med...
Om man är en brutal knarkkung-
-att man väljer flodhästar.
Alltså jag tänker att det hör bättre ihop med kanske tigrar eller krokodiler-
-eller så här farliga djur.
Han hade en osörjning också.
Det sägs faktiskt att Escobar ville skaffa Lejon också.
Men att han lät bli för att han var rädd för att de var för farliga.
Men Escobar var ju Columbia's mäktigaste och kanske också farligaste man.
Han har ju tusentals liv på sitt samvete.
Jag själv har colombianska vänner som pratar om hur rädda de var för bilbomber-
-hela tiden i Bogotan, så att det är skräck i politiker, domare, åklagare.
Han korrumpade Columbia's rättssystem.
Han smugglade tonvis med kokain till framför allt USA.
Så jag tror att han hade ett väldigt behov av att visa omvärlden sin makt.
Och paradoxalt nog var den här djurparken en del i det.
Titta vad jag kan.
Jag kan importera exotiska djur från hela världen-
-och muta tulltjänstemän för att få in skyddade arter.
Men han är ju flodhästare, väldigt farliga djur.
Det finns faktiskt en scen i TV-serien Narcos som du kanske har sett.
Där Pablo Escobar tar med en konkurrerande knarkhandlare kung.
Och ställer sig och visar flodhästarna och säger att...
De här kan byta någon i tur.
Men det är också väldigt empäramentalt.
Det går att partira i en dos med en morgida.
Som för att hota honom.
Jag och låten alla som sett de här TV-serierna eller bara har koll på historien vet ju vad som händer.
Escobar till slut blir till fångatagen av polisen, militär och jältskjuten 1993.
Och i Columbia är regering och myndigheter lättare över detta.
Escobar dödbör betyda slutet på en våg av mord och terror då i Columbia.
Vad hände med flodhästarna då?
Mariteten av djuren i den här stora privata djurparken skickades till olika reservat och djurparker.
Men man lyckades aldrig fånga flodhästarna.
Man kanske trodde att de skulle dö ut eftersom de var instängda på den här gården.
Som stängdes av för allmänheten och så. De var i de här sköna.
Så de fick bara vara kvar där?
Men jag bodde ju själv i Columbia, 2060-209.
Och så minns jag en gång när jag gick och hämtade tidningen på morgonen på halvmattan.
Och så var en bild, precis som du beskrev i början, på en flodhäst som precis var lite över vatten
utan.
Och det var första gången man insåg i Columbia att de hade spridit sig till Magdalena-floden.

[Transcript] Dagens Eko / Så tappade Colombia kontrollen över Escobars flodhästar

Det är inte så bra med den här bilden. Vi är inte i de nativa Sub-Saharanafrika.

Det är Columbia-South America.

Och att de hade rymt och kanske också förökat sig.

Och den här Magdalena-floden, bara för att man ska förstå att det är Columbia-s absolut viktigaste floden-

korsar hela landet, har massa bifloder, olika naturrumråden och klimatzoner.

Det är verkligen ekologiskt centrum.

Det är fiskarvillorna som dotar på rörelsen.

Och vi har bara hittat det som en hippo som nu försöker hide från oss.

Där är det!

Men kommer du ihåg hur du reagerar på det och ser en flodhäst på första sidan?

Och hur reagerar folk omkring där?

Då tror jag mer att man tyckte att det nästan var som ett skämt.

Att det var så himla tokigt och man insåg kanske inte vad som skulle hända eller vilken eventuell fara det innebär.

Jag minns också att några år senare så var jag på en resa runt påsken i en biflod till Magdalena-floden.

Och det var ett otroligt vackert område.

Det är så här tropiskt, jättevermt, jättemycket fåglar, en hel kakafoni på natten av alla djur som låter.

Och då minns jag att vi skämtade så där när vi badade i den här bifloden.

Tänk om du tycker upp en flodhäst nu. Det var ingenting som vi riktigt tog på allvar då.

Så vad händer då?

Ja, de förökar sig och snabbt.

Så 2014 tror man att de kanske runt 40 och 2019 är de runt hundra stycken och har spridit sig även till andra delar av Colombia.

Det finns en unga problem som fortsätter att vänta.

Det är den noterade djurljusen, Pat Hippos.

Och den här alien-speciesen är spridande.

Vad är egentligen problemet med det då?

Dels är det just att de befinner sig i den här miljön med alla de här unika arterna.

Colombia är deland med störst biologisk mångfald i världen efter Brasilien.

Så det här är tre ton stora djur som äter 40 kg gräsomdagen och bajsar därefter.

Så till floderna sprids det flodhästavföring som skapar övergödning och allger som är fara för andra fiskar och för andra arter som också försvinner från de här områdena.

Hungry Hippos, med inga fiskare här, krävs från cuta till katastrofi.

Och sen kan de ju liksom se lite gulliga ut, men de är ju farliga, aggressiva, territoriella.

Så att fiskare som lever också längs Magdalena Floden är oroliga över det.

Så att de gör att fiskarna försvinner, men också att de kanske blir attackerade.

Har det hänt?

Ja, flodhästerna har attackerat. Framför allt de senaste åren.

Flera människor, jordbrukare, fiskare finns ett exempel på en jordbrukare som närmas i floden för att ta vatten och han berättade att han inte ens mindes vad som hade hänt.

En farma har attackat och har seriously äntgat.

[Transcript] Dagens Eko / Så tappade Colombia kontrollen över Escobars flodhästar

Jag var sprängd på fiskar med en kolleg när Hippos attackade.
Han fick stora huggsår över hela kroppen.
Han har fiskat på mig. Jag har felt alla min fiskar krav.
Jag såg det. Jag har hittat konstnärer. Jag har stått med lägen tillbaka.
Och man har till och med satt upp skyltar faktiskt, har jag sett, i vissa delar.
Vaning för flodhästar.
Ja, men precis. Ungefär som man tänker sig att turister i Sverige reagerar på en sånna älgskylt, att det ser jätteexotiskt ut.
Ungefär så, det är såna här vaningsskyltar och så står det liksom vaning för flodhästar.
Men gör myndigheterna någonting för att försöka komma åt det här?
Under många år gjorde de inget. De lossades nog bara att problemet inte fanns.
Och till, vad ska jag säga, politikernas försvar har ju Columbia en hel del andra problem.
Med grillar, inbördeskonflikt, internflyktingar, fattigdom och så vidare.
Så det kanske inte var det absolut mest akuta problemet.
Och sen var det också så att när man faktiskt försökte göra någonting, 2009,
efter en annan attack av en flodhäst, så bestämde man att man skulle jaga dem och döda dem.
Då skickade man ut militären för att jaga dem, och då lyckades man döda en flodhäst Pepe.
Och skickade ut en bild till allmänheten, där militärer står runt Pepe med dragna vapen och ser jättenöjda ut.
Men det blev ju inte den reaktioner man trodde på det här, utan det blev liksom ramaskriv från den kolombianska befolkningen.
Hur kan de ha dödat en flodhäst?
Och efter det så lamanerar alla planer på att döda dem.
Okej, så kolombianerna, de tycker om sina nya flodhästar?
Ja, det finns absolut de som tycker om dem, som säger liksom, de är kolombianer nu.
Jag har sett ett tv-klipp med barn som gör dem nappflaska, och det finns liksom lite längre bort från Magdalena-floden.
Så finns det också människor som kanske tycker att det skapar turism, att det kommer dit turister, att det går att ha safari-turer på floden, och titta på flodhästar och så.
Hacea la sienda nápoles 2022.
Muncha animales exótico y salvajes.
Och sen har ju Hacea la sienda nápoles, alltså pappeleskobars gamla gård, idag blivit en stor, liksom, nyest park.
De principale attaktioner del parka aquatrik och de principala...
Där man också visar de här djuren de flodhästerna som är kvar in i parken.
Han har varit här för att hon var små, så hon har lagt oss att bli nära hos henne.
Vi kan inte göra det här med en vild hippo.
Det finns ju väldigt många människor som lever på industrin kring arvet efter pappeleskopar, där flodhästerna har blivit en del, man kallar dem för, koka in flodhästar och så.
Det är en fascinerande historia, det är därför vi står och pratar om det.
Så man kan säga att det finns de som förlorar på flodhästerna, alltså djurlivet i floden och de som lever av det och i närheten där, men så finns det vinnare också som kan slå mynta av det säljare.
Absolut.
Aldrig innanför entreen så finns det till exempel en staty av en helt naivistisk rosa flodhäst i kjol,

som står och vinkar.

Det säger kanske någonting om vilken enorm dragningskraft de här flodhästerna har på turisterna. Och sen är det klart att vi journalister, för varenda gång vi gör ett reportage om Pablo Escobar's koka in flodhästar, så sprids ju också informationen och kanske fler personer vill åka dit och så, det är också en pågående cirkus.

Precis, som du och jag nu är en del av.

Men i takt med de här attackerna på människor, så har ju ändå växt en insikt om att man behöver kontrollera dem på något sätt.

Och då finns det lite olika idéer, man har försökt att kastrera dem, men det är svårt, det finns inte en så mycket bedövningsmedel i Kolombia, alltså för så stora djur, för man är inte vana med det, det finns inte veterinärer.

Jag vill inte ens tänka på vad det innebär att kastrera en flodhäst.

En sån där grej är att de kan tydligen vara stilla superlänge och verka som att de kanske har blivit bedövade, och sen har de inte blivit lite en detalj, men det här kastreringens programmet är jättedyrt och sen har det funnits andra idéer som är mer eller mindre galna.

Nån föreslog att man skulle bygga jättestort stängsel, men då kan man undra hur det skulle gå till eftersom att stängsel är in hela floden.

Ja, men ungefär, eller hela området där man tror att de finns, men de rör sig väldigt fort, så det är väldigt svårt.

Sen finns det också idéer om att man bara skulle döda hanarna, att man på så vis skulle kunna hindra att de förökade sig vidare.

Ja, ett slags utdöende materiarkat.

Och förra året så klassade regeringen faktiskt flodhästarna som en invasiv art, vilket ville i alla fall öppna för att man på något sätt måste bli av med dem.

Den andra mars 2023 lägger guvenören i Antiochia, där flodhästarna finns, upp en video i sociala medier.

Med bilder på flodhästar som simmar runt i floden och så flodhäst ungar som leker lite.

I den här videon syns också guvenören själv flyga i helikopter över flodlandskapet.

Han säger att han är för att skydda livet och att han därför inte vill skjuta flodhästerna.

Men nu har han hittat en annan lösning.

De ska flygas iväg till Indien och Mexiko och starta ett nytt, underbart liv, säger han.

Ja, Lotten, vet du något om hur det här ska gå till?

Ja, 10 ska skickas till Mexiko och 60 ska skickas till Indien.

Och ja, det man har sagt är väl att de ska flygas då i specialbyggda lådor, att de inte kommer behöva sövas,

men att det ska finnas någon slags möjlighet till akut nedsövning om någon flodhäst skulle bli ängslig.

Och det här tror man kommer att kosta runt 30-40 miljoner kronor.

Och ett internationellt TV-bolag kanske ska gå in med pengar då för att finansiera.

Men det här ska man komma ihåg långt ifrån alla flodhästar.

Så frågan är fortfarande kvar vad ska man göra med resten?

Ja, det är något intressant med det här.

Att guvenören verkar göra en stor sak av att han inte vill skada flodhästen.

Man ska inte ens söva om om man inte måste och så där.

Det är någon slags omsorg om flodhästerna eller om den här opinionen kring flodhästerna. Man kanske minns det här med Pepe, vad som hände när man lade upp foten på en död flodhästkrupp.

Men finns det olika åsikter i Kolombien nu, vad man ska göra med dem?

Alltså jag tror att de flesta inser att någonting måste man göra i alla fall.

Och där går väl meningen i särmellan hur vidare de ska kontrolleras.

Att man till exempel då skulle kastrera bara hanarna.

Och andra som tycker att de ska försöka begränsa sin spridning

mest att man kan hålla dem i något avgränsat område.

Och så de som faktiskt tycker att måste vi så måste vi döda dem.

Alltså nu när de här flodhästerna på något sätt anpassat sig till sin nya miljö i Kolombia

kan man säga att det på något sätt håller på att bli en ny art eller så.

Är de fortfarande samma gamla valliga flodhästar?

Ja, alltså det är de väl.

Men en del forskare pratar om att man har sett att de här flodhästerna i Kolombia mognar tidigare sexuellt.

Det skulle förklara varför de har förökats sig så otroligt snabbt.

Och att det beror på att Kolombia är en fantastisk miljö för dem.

Att vara i den här floden, i den här tropiska miljön,

som inga naturliga fiender, vid ingen torka som i Afrika,

det är ingen som jagar om. Så det är också därför de kanske ligger mer.

De kanske inte alls är sugnade på att flytta till India?

Nej och det är ju dessutom så att man skulle kunna tänka sig att de skulle flytta tillbaka till Afrika men det är inget afrikanskt land som vill ha dem.

Varför är det här?

Antagligen av det skälet.

Att man ser att de skulle kunna få med sig virus eller bakterier eller sjukdomar

så kanske skulle kunna skada den inhemska flodestpopulationen där.

Men låten om man nu inte lyckas med det här.

Att försöka få stopp på förökningen.

Vad kan det sluta i? Hur många kan de bli?

Jag har enligt uppgifter från en kolombiansk biolog som jag såg

så trodde hon att flodestarna kan bli så många som 1400 stycken om tio år

om man inte gör någonting nu.

Det är ju på många sätt helt galen historia det här.

Finns det några, vad ska man säga, lärdomar att dra?

Alltså en sak som är uppenbar i den här historien

är ju att man kanske inte ska skjuta problem framför sig

för att de kan bli väldigt mycket större och fler i det här fallet.

Och det tror jag den kolombianska befolkningen

och de kolombianska politikerna har fått erfara genom det här.

Tack så mycket, låten.

I början av augusti bekräftade den kolombianska regeringen

att man går vidare med planerna på att flytta flodtestar.

[Transcript] Dagens Eko / Så tappade Colombia kontrollen över Escobars flodhästar

Förutom Mexiko och Indien finns också filipinerna med på listan över möjliga länder och flyga flodtestarna till. Man inväntar nu de tillstånd som krävs. Och det var allt från Dagens ECO. Vi hörs igen på måndag. Programledare var Robin Olin och gäst Lotten Colin. Producerade gjorde jag Ulrika Lindqvist. Mila oss gärna på Dagens ECO att Sverigesradio.se